

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

Klasa 45 (5).

Izdan 1. januara 1935.

PATENTNI SPIS BR. 11293

Loser Viktor Duttogliano — Trieste, Italija.

Naprava za hvatanje insekata.

Prijava od 30. septembra 1933.

Važi od 1. maja 1934.

Traženo pravo prvenstva od 1. oktobra 1932 (Nemačka).

Ovaj se pronalažak odnosi na naprave za hvatanje insekata, naročito za vrste letćih insekata, koji u mnogim predelima predstavljaju veliku nezgodu u prostorijama za stanovanje i spavanje. Stoga su već činjeni mnogi predlozi za otklanjanje ove nezgode i izvedene su različite konstrukcije naprava za hvatanje gornjih insekata.

Ovim pronalaskom se izbegavaju mnoge nezgode do sada poznatih naprava hvatalica. Većina poznatih naprava se zasniva na načelu, da se insekti na proizvoljan način namame a zatim da se uhvate, odnosno da se unište. Ovaj pronalažak polazi od saznanja da očevidno mora biti uspešnije, ako se insekti ne mame u klopku, nego da se naprava hvatalica postavi na mesto odmaranja insekata, većinom na tavanici i židovima prostorija. Utvrđeno je da se pomoću veštačke svetlosti velika većina insekata, kako na danu tako i u noći može zaseniti i prinuditi na nepokretljivost.

Ako se dable izvesna hvatalica opremi kakvim izvorom svetlosti, koji obasjava mesto za hvatanje, to je bez daljeg moguće, da se mesto za hvatanje zvonasto pokrije i da se zatvori veza sa spoljašnjosti, a da insekti ne mogu da napuste svoje mesto mirovanja. Ubijanje insekata u zvonastoj hvatalici je tada moguće na svaki proizvođajan poznat način.

Nova se naprava uglavnom sastoji iz kakvog izvora svetlosti i s njime u vezi zvonasto izvedene hvatalice, pri čemu su

oboje postavljeni ka kakvom nosaču, na primer štalu, i mogu biti prislonjeni na mesto mirovanja insekata. Postavljanje izvora svetlosti ima pri tome jednovremenu korist, da olakša traženje insekata. Radi bližeg objašnjenja pronalaska su na prilogom nacrtu pokazani nekoliki primjeri izvođenja pronelaska. U svima slučajevima je u pitanju osobena kombinacija kakvog izvora svetlosti sa kakvom zvonastom hvatalicom, pri čemu po misao pronalaska nije bitno, da li se hvatanje ili ubijanje insekata vrši pomoću lepljivih površina, pomoću toplove, pomoću struje usisavajućeg vazduha, pomoću električne struje ili pomoću dejstva gnječenja.

Sl. 1 pokazuje šematički jednu napravu, kod koje su dve električne sijalice a na kracima b u vezi sa srednjim delom c, koji jednovremeno nosi lepkom e namazanu ploču d. Lampe a su tako raspoređene, da obasjavaju prostor pred površinom e za hvatanje, tako, da insekti ostaju zasenuti dotle na svojim mesima, dok ne budu uhvaćeni. Prostor za hvatanje se kod ovog oblika izvođenja obražuje pomoću staklene ploče d kao zadnjeg zida i pomoću okvira f koji sprečava neposredan dodir ploče d sa mestom za hvatanje, dakle sa tavanicama židovima sobe i t. d. Dubina kutije za hvatanje, koja prostor za hvatanje zvonasto prekriva, dakle je odmerena tako malom, da insekti neminovalno moraju doći u dodir sa lepljivom površinom e. Okvir f je u primeru pomoću nosača g vezan sa

delom h, koji nosi oprugu i, koja zamjenjuje ploču d određava na okviru f. Između dela h i srednjeg dela c je postavljena duga opruga k, koja pre svega usled svoje svestrane savitljivosti obezbeđuje sigurno naleganje okvira f na zid ili tavanicu, a zatim usled svoje elastičnosti čuva od svakog oštećenja zida ili tavanice. Između nosivog štapa, odnosno nosive cevi 1 i srednjeg dela c aparata podesno je raspoređena još jedna naprava m, koja omogućuje proizvoljno koso postavljanje hvatalice prema osi štapa, čime se naročito olakšava posmatranje mesta za hvatanje, kao i rukovanje, naročito u primeni na zidove. Umesto lepljive površine e može razume se biti korišćena površina iz žica sa naizmeničnim električnim naponom za ubijanje insekata; takođe se, ako je hvatalica pretežno namenjena za određenu vrstu insekata, ubijanje može vršiti prostim pritiskom (a da ne nastupi potpuno gnjećenje), pri čemu se okvir f za razmak izvodi odgovarajući niskim, tako, da insekti budu pritisnuti između dve površine, ili — kad je površina d opremljena kakvom četkom — da budu uklješteni između čekirja i tako budu ubijeni. Kao materijal za površinu d dolaze u obzir staklene ploče ili celulojdne ploče koje se mogu lako oprati, i koje se pre nove upotrebe mogu ponovo snabdeti lepkom. Umesto ploče može se upotrebiti blok iz hartije, čiji se listovi tek pri potrebi premazuju četkom, ili pak svi listovi mogu već ranije bili snabdeveni lepkom, tako, da se upotrebljeni listovi mogu ukloniti. Izvođenje držača za kvadratnu ili okruglu ploču d za hvatanje takođe je pokazano samo radi primera; ako se na primer koristi providna ploča (staklena ploča) kao nosač d za sloj lepka iako se upotrebi dobro providan lepak, to izvor a svetlosti može i kao jedna jedina lampa biti rasporedeniza ploče za hvatanje.

Sl. 2 pokazuje dalji oblik izvođenja pronalaska, kod kojeg se onesposobljavanja insekata ne vrši pomoću lepljivih površine ili t. sl., nego kod kojeg insekti bivaju ubijani toplotom. Izvor svetlosti pri tome služi jednovremeno za zasenjavanje insekata pre hvatanja i za njihovo ubijanje. U primjeru predstavljenom slikom zvonastii prostor za hvatanje je izведен iz samog staklenog omotača sijalice. U ovom prostoru za hvatanje se pomoću zračenja lampe razvija takva toplota, da insekti bivaju sigurno ubijani, a da pri tome ne sagore, čim prostor O bude sa svih strana zatvoren. Ovaj se oblik izvođenja aparata odlikuje time, što uopšte nije potrebno vršiti nikakva zamjenjivanja lepljivih površina; dovoljno je prislanjanje aparata uz tava-

nici ili zidove pa da insekti budu uhvaćeni i ubijeni, posle čega se jednostavno izbací iz prostora o. Aparat može isto tako kao i naprava prema sl. 1 biti snabdeven oprugom k, koja ispunjuje već gore opisani zadatak. Isto tako može biti postavljena naprava m da bi aparat mogao zauzimati različite nagibe u odnosu na osu štapa. U sl. 2 je za ovaj cilj predstavljena savitljiva cev, koja bez daljeg može biti dovedena u željeni položaj, dok je kod odgovarajuće naprave iz sl. 1 potrebno još podešavanje pomoću krilnog zavrtnja. Na savitljivu cev m se priključuje spojni prsten n u koji se može uvući kakav štap 1 kao kod sl. 1. Kod običika izvođenja predstavljenog u sl. 2 se podesno spoljni stakleni omot sijalice a od dna pa do ivice prostora za hvatanje oblaže kakvim slojem po nepropustljivim za svetlost. Ovaj sloj deluje jednovremeno kao reflektor, da bi se svetlosni i toplotni zraci koncentrisali na prostor za hvatanje. Upotreba takvih reflektora je takođe moguća i podesna i kod drugih oblika izvođenja aparata. Umesto obloge staklenog tela sijalice može razume se biti upotrebljen i naročiti štit ili ogledalo odgovarajućeg oblika.

Dalji se oblici izvođenja dobijaju prema do sada rečenom po nahodenju. Naprimjer može biti upotrebljeno iz lima izvedeno zvonasto telo, u čiju se unutrašnjost postavlja sijalica za zasenjavanje insekata. Ubijanje insekata se može izvoditi i ovde pomoću toplotne proizvedene izvorom svetlosti. Ali takođe na zvonastii prostor za hvatanje može biti priključena kakva naprava za usisavanje vazduha, tako, da uhvaćeni insekti budu odvođeni strujom usisanog vazduha i da budu na poznat način uništavani. Kod primene usisanog vazduha podesno je, da se na ivici zvonastog prostora za hvatanje predvide useci prezi ili kakvi drugi propusti, koji omogućuju strujanje vazduha u prostor za hvatanje i onda, kad je mesto za hvatanje pokriveno otvorom suda.

Patentni zahtevi:

- 1) Naprava za hvatanje insekata, naročito insekti koji se javljaju u velikom broju u veće i noću kao komaraca itd. koja pomoću kakvog štapa prinosi mestu odmaranja insekata, tako, da naprava zvonasto pokrije mesto za hvatanje i da zatvara odlazak napolje, naznačena time, što je snabdevana izvorom svetlosli koji obasjava mesto za hvatanje, i kojim se pri prinošenju mestu za hvatanje insekti zasenjuju usled čega ostaju nepomično na svom mestu.

2) Naprava po zahtevu 1, načaćena tijeme, što je sa štapom (1) za nošenje vezana elastično tako, da je svestrano pokretljiva.

3) Naprava po zahtevu 1 ili 2, načaćena tijeme, što je predviđen uredaj (m) po moću kojeg se sama hvatalica može podesiti u proizvoljan nagib u odnosu na štap za nošenje.

4) Naprava po zahtevu 1 do 3, načaćena tijeme što se zadnjji zid (d) zvonaste naprave nalazi tako blizu ravni obrazovane ivicom (f) zvona, da inseklí pri hvatanju moraju doći u dodir sa zadnjim zidom (d), na kojem pomoću lepka ili drugih po-

znatih sredstava bivaju hvatani odnosno ubijani.

5) Naprava po zahtevu 1 do 3 načaćena time, što je izvor svetlosti za zasenjavanje insekata u samom zvonastom telu za hvatanje tako raspoređen ili tako blizu zidovima istog, da je toplota, koju razvija izvor svetlosti, dovoljna, da ubije insekte zatvorene u zvonastom prostoru.

7) Naprava po zahtevu 6 načaćena time što je prostor za hvatanje insekata izveden obrazovanjem udubljenja (O) u samom staklenom omotaču električne sijalice (a).

Fig. 1

Fig. 2

